ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ

Ефективна ЕКОНОМІКА

Редакційний штат

Редакційна колегія

Головний редактор

Величко Олександр Петрович-доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і права, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Заступник головного редактора

Вініченко Ігор Іванович-доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Відповідальний секретар

Кучеренко Ганна Борисівна

Члени редакційної колегії

Багорка Марія Олександрівна-доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Батракова Тетяна Іванівна-кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Запорізький національний університет

Вдовенко Наталія Михайлівна-доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри глобальної економіки, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Гончаренко Оксана Володимирівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Добровольська Олена Володимирівна-доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Кальна-Дубінюк Тетяна Прокопівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри аграрного консалтингу і туризму, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Качула Світлана Валентинівна-доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Крючко Леся Станіславівна-кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Кураташвілі Анзор Альфредович-доктор економічних наук, професор факультету Бізнестехнологій, Грузинський технічний університет (Тбілісі, Грузія). Академік і Віце-Президент Міжнародної Академії соціально-економічних наук, Міжнародної Академії політичного менеджменту і Міжнародної Академії Юридичних наук, дійсний член Нью-Йоркської Академіїї наук

Луцишин Зоряна Орестівна-доктор економічних наук, професор, заступник директора Науково-методичного центру організації навчального процесу, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Масюк Юлія Володимирівна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Мігус Ірина Петрівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління фінансово-економічною безпекою, ВНЗ «Університет економіки і права «КРОК»

Наторіна Альона Олександрівна-доктор економічних наук, доцент, професор кафедри торговельного підприємництва та логістики, Київський національний торговельно-економічний університет

Огданська Ольга Дмитрівна-кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Павлова Галина Євгеніївна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Тарасова Тетяна Олексіївна-доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, аналізу та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі

Трусова Наталя Вікторівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна

Фролова Тетяна Олександрівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних фінансів, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Череп Олександр Григорович-доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, Запорізький національний університет, Україна

Чорна Людмила Олександрівна-доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління та адміністрування, Житомирський інститут ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом»

Шестаковська Тетяна Леонідівна-кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку, оподаткування та аудиту, Чернігівський національний технологічний університет

Яременко Людмила Михайлівна-кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

Поточний номер

№ 2 (2024): ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА

Опубліковано: 2024-02-20

Статті

НАЦІОНАЛЬНА УПРАВЛІНСЬКА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Т. В. Березянко

pdf

ТРАНСФОРМАЦІЇ МОДАЛЬНОСТЕЙ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІЗНЬОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА ЇХ ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ В ТВОРЧОСТІ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

В. В. Білоцерківець, О. О. Завгородня

pdf

ФІНАНСОВА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Л. В. Козарезенко

pdf

МОДЕЛЬ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ

О.О. Ципліцька

pdf

ДО ПИТАННЯ ПРО РОЗРИВ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ РЕСУРСНОЮ ПАСТКОЮ І КОРУПЦІЙНИМ ПРОКЛЯТТЯМ

Ю. Ю. Юрченко

pdf

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Н. Г. Виговська, А. Ю. Полчанов, С. М. Дячек

pdf

ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНІ ЦЕНТРИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» - СОЦІОЛОГІЧНИЙ ЗРІЗ

І. В. Свиноус, М. І. Ібатуллін, В. С. Хахула, Б. В. Хахула, Л. П. Хахула

pdf

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ПЛАТФОРМІЗАЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ

В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова, О. В. Пташенко, О. А. Іващенко

pdf

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

О. І. Карий, І. В. Бохонко

pdf

ПОРТФЕЛЬНИЙ РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТ ГІБРИДНИХ ПОРТФЕЛІВ З ТРАДИЦІЙНИХ ТА АЛЬТЕРНАТИВНИХ АКТИВІВ

П. М. Грицюк, М. В. Негрей, М. І. Комар

pdf

ІНСТИТУЦІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

В. Л. Осецький, О. В. Кирильчук

pdf

ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ В МІЖНАРОДНИХ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬЯНСАХ

Л. Г. Саркісян, О. В. Новак, І. Б. Івасів

pdf

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

О. О. Рудаченко, В. В. Коненко, Ю. О. Тараруєв

pdf

КЛАСТЕРИ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ В УПРАВЛІННІ ПРОДОВОЛЬЧОЮ БЕЗПЕКОЮ

В. В. Лаврук, О. С. Лаврук

pdf

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ЗМІНАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

В. В. Бобиль, Л. В. Марценюк, О. О. Матусевич, В. К. Лебедєва

pdf

МІЖНАРОДНІ СТРАТЕГІЧНІ АЛЬЯНСИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

В. В. Коваль, Т. К. Метіль, О. М. Соловйова, І. С. Несходовський

pdf

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ

Л. Д. Воробйова, В. В. Воробйов

pdf

ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ: ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ, СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА ОНЛАЙН-ПРОДАЖІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

С. О. Кобернюк, О. В. Яценко, Л. М. Помазан

pdf

БЕЗПЕКОВА ДІАГНОСТИКА СИСТЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА: МАРКЕТИНГОВИЙ АСПЕКТ

М. О. Вовк, А. Є. Прилуцька, О. В. Заяц, В. О. Артемчук

pdf

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА ЛОГІСТИКИ В ЕПОХУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ Й ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Т. В. Кузнєцова, О. В. Банар, Т. В. Понедільчук, Є. С. Кузнєцов

pdf

ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

А. С. Устіловська, В. А. Плющаков, К. С. Богомолова, І. І. Божидай

pdf

КОНЦЕПЦІЯ РОЗУМНОГО МІСТА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ: ІННОВАЦІЇ, ЕКОНОМІКА, УПРАВЛІННЯ, БУДІВЕЛЬНО-ПРИКЛАДНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

О. Ф. Ященко, Д. А. Макатьора, Р. А. Кубанов, Д. Е. Прусов

pdf (English)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЧИННИКА ГНУЧКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОМАТИЗОВАНИХ ПРОЦЕСІВ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ

Т. О. Меліхова, С. А. Івченко

pdf

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Т. В. Канєва, О. В. Осика

pdf

АНАЛІЗ ДІЛОВОГО ПАРТНЕРСТВА АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ: СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ТА БІЗНЕС-МОДЕЛЬ

О. І. Щелкунов, І. М. Парасій-Вергуненко

pdf

ФОРМУВАННЯ УМОВ БЕЗПЕЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Л. О. Вдовенко, В. В. Слободянюк, П. Г. Терлецький

pdf

ЕВОЛЮЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ: СТРАТЕГІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ

Я. В. Леонов, Д. М. Васильківський, В. Д. Бойко

pdf

ІНТЕГРОВАНЕ ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК В ПРОЦЕСІ ЗБУТУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ

Н. О. Макаренко, Т. І. Гуцал, О. В. Білогубець

pdf

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УКРАЇНІ

Т. Ю. Чаркіна, О. В. Залеський

pdf

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОГО СТАНУ

Т. В. Черничко, В. В. Грицько, І. М. Козик

pdf

ВИКОРИСТАННЯ «ЗЕЛЕНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ В ЛОГІСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Г. І. Купалова, Н. В. Гончаренко, М. В. Островерха

pdf

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

С. М. Халатур, О. М. Карамушка, В. І. Чепець

pdf

УПРАВЛІННЯ ПЛИННІСТЮ ПЕРСОНАЛУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ВІЙНИ

М. О. Кравченко, Є. Є. Смертіна

pdf

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

І. В. Замула, І. О. Скороход, М. Ф. Журавель

pdf

ПОКРАЩЕННЯ ЗБУТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Г. Є. Павлова, В. О. Киричок

pdf

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ, СКЛАДОВІ, ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ РІВНЯ

Н. Л. Правдюк, Л. Ю. Козловська

pdf

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА У ДІДЖИТАЛ-СЕРЕДОВИЩІ

О. М. Барилович, О. В. Нагорна

pdf

РОЗБУДОВА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ВАЖЛИВІСТЬ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОГО АНАЛІЗУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Г. В. Головчак, А. О. Музиченко, А. М. Шиш

pdf

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ПОДАТКУ З ДОХОДУ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Я. А. Дроботя, О. В. Безкровний, О. О. Дорошенко

pdf

НОВІТНІ РЕКЛАМНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ЩО ЗМІНЮЮТЬ ПІДХОДИ ДО РЕКЛАМНОЇ СТРАТЕГІЇ

О. М. Кітченко, М. В. Мірошник

pdf

СКООРДИНОВАНА ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

Н. М. Жовнір, В. М. Галай

pdf

ІМПЕРАТИВИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АДАПТАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВПЛИВУ КІБЕР-ФІЗИЧНИХ СИСТЕМ

Г. В. Карпінська

pdf

ПОЗИЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Г. А. Іващенко

pdf

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Н. С. Бобро

pdf

ПРОБЛЕМИ МАЛОГО БІЗНЕСУ В ПЕРІОД КРИЗИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

В. В. Татарінов, В. С. Татарінов, О. Ф. Кришан

pdf

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ В ПІДПРИЄМНИЦЬКОМУ СЕКТОРІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Н. І. Козьмук

pdf

ПРОСТОРОВА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

К. М. Кудак

pdf

КОМУНІКАТИВНІ АСПЕКТИ H2H-МАРКЕТИНГУ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ

О. В. Мороз, М. Ю. Білик, Т. В. Гайкова

pdf

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В КОМП'ЮТЕРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

О. М. Поліщук, С. О. Михайловина, О. М. Матрос

pdf

СТАН ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЙОГО РОЗВИТКУ

В. В. Татарінов, В. С. Татарінов, О. М. Корень, Л. А. Квятковська, Є. М. Арістаров

pdf

УПРАВЛІННЯ ТУРИЗМОМ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НА МАЙБУТНЄ

І. В. Чукіна

pdf

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ: АНАЛІЗ ТА ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ

О. А. Атаєва, А. О. Ніколашин, Н. С. Тимошик

pdf

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОРГІВЛІ

І. В. Стояненко

pdf

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: АКТУАЛЬНІСТЬ І ПЕРЕВАГИ

Ю. А. Малашенко, А. Г. Єфременко

pdf

РОСІЙСЬКІ РАКЕТНІ АТАКИ НА ПІВДЕНЬ УКРАЇНИ: ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНУ ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ ТА РИНОК ЗЕРНА

О. І. Осипова

pdf (English)

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЕМІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Т. С. Вітовщик, С. Є. Корзик

pdf

БАЗОВІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЛОБАЛЬНОЇ КОМПАНІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ BLACKROCK

С. Г. Осика, К. Б. Куликов

pdf

УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ КОНЦЕНТРАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Є. М. Андрущак, А. В. Герасименко

pdf

ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Л. В. Коваль, Р. В. Резніченко

pdf

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ

Я. П. Іщенко, Я. С. Сергєєв

pdf

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ В ГАРМОНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСБАЛАНСІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

О. А. Вовк, А. Д. Кухарук

pdf

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО–ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

М. Б. Чижевська, Е. В. Чернодубова, Г. М. Сидоренко–Мельник, Б. М. Куява

pdf

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Л. Д. Водянка, А. В. Хіль, С. В. Ксьондз

pdf

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: КОНЦЕПЦІЇ, ПРОЯВИ ТА ФУНКЦІЇ

З. І. Кобеля, О. І. Буринська, М. І. Чумак

pdf

БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМАТИКИ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙ

Л. О. Сигида, В. В. Пальмов

pdf

РОЛЬ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Н. І. Коваль, С. А. Слободянюк, О. С. Якубишин

pdf

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

О. В. Коваль, О. М. Лишак

pdf

ШЛЯХИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

А. В. Костюк, Т. В. Полішко

pdf

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

І. М. Лепетан, О. О. Гайворонюк

pdf

СУТНІСТЬ ТА СТАНОВЛЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Г. В. Лема, Л. Р. Коваль, Р. І. Зорій, І. С. Зелений

pdf

ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКО-ЗБУТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДИСТРИБ'ЮТОРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Т. О. Мулик, С. О. Мудрик, Б. В. Бешлей

pdf

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

З. М. Тітенко, О. Л. Капля

pdf

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ПЕРІОД ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

В. П. Якобчук, Ю. С. Бодашевська, К. С. Зіневич, Н. С. Пугачова

pdf

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОБЧИСЛЕННЯ РИЗИКІВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ КРЕДИТНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

І. С. Зінов'єва, А. Г. Зембіцька

pdf

ПІДТРИМКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В НЕСТАБІЛЬНИХ УМОВАХ

Н. В. Серьогіна, О. П. Хаджикова

pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ РЕСУРСАМИ

В. В. Биба, Н. М. Пінчук, В. С. Каралкін

pdf

АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ КЛЮЧОВИХ ВИКЛИКІВ

Т. М. Бороденко, М. А. Гапонюк, А. І. Савченко

pdf

БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

О. А. Подолянчук, Ю. О. Гончарук

pdf

АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

О. В. Левкович, О. В. Яковенко

pdf

АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ГЛИБОКОГО ТА МАШИННОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ РОБОТИ З ПРИРОДНОЮ МОВОЮ

Т. Л. Кмитюк, А. А. Завальський

pdf

ІННОВАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

К. Л. Нетудихата, І. Р. Тришак

pdf

ПИТАННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ОБОРОННОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Ю. О. Луцик, Ю. В. Рубель

pdf

ОБЛІК ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ: АНАЛІЗ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Т. С. Гайдучок, Т. М. Сушицька

pdf

АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

О. Г. Ратушняк, М. І. Гірник

pdf

ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ТА ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПЕРСОНАЛУ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ

О. О. Рагуліна

pdf

РОЛЬ КОМПЛЕКСНОЇ ДІАГНОСТИКИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

М. Д. Абрамов

pdf

НАЦІОНАЛЬНІ AML/CFT-СИСТЕМИ У США, КАНАДІ, ФРАНЦІЇ: ФУНДАМЕНТ, ІНСТРУМЕНТАРІЙ, МАЙБУТНЄ

В. В. Вареник

pdf (English)

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ ТА ЇХ ОЦІНКА

С. М. Ратушний

pdf

ОПТИМІЗАЦІЯ РУХУ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИТРАТ НА МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ

В. В. Кожухар

pdf

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ УМОВАХ

М. Ю. Татенко

pdf

ІННОВАЦІЙНІ ЕКОСИСТЕМИ НАНОТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕРЕЖ В СВІТОВИХ КООРДИНАТАХ

Д. В. Нікітін

pdf

ФОРМАЛІЗАЦІЯ БАЗОВИХ ЗАСАД ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦИФРОВОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

А. А. Данканич

pdf

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2024. № 2.

DOI: http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.78

УДК 657

О. А. Подолянчук,

к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування,

Вінницький національний аграрний університет

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-0234-8943

Ю. О. Гончарук,

магістр1-го року навчання, факультет обліку, фінансів та аудиту,

Вінницький національний аграрний університет

ORCID ID: https://orcid.org/0009-0009-3675-3497

БУХГАЛТЕРСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

O. Podolianchuk,

PhD in Economics, Associate Professor,

Head of the Department of Accounting and Taxation,

Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

Yu Honcharuk,

Master of the first year of study, Faculty of Accounting, Finance and Audit,

Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

ACCOUNTING REPORTING AS AN INFORMATION SOURCE FOR MANAGEMENT DECISION-MAKING

Визначено, що в наукових дослідженнях існують різні підходи до характеристики звітності підприємств. Обґрунтовано, що звітність підприємства – це уніфікована вихідна облікова інформація, яка дає можливість оцінити господарську діяльність суб'єкта господарювання та здійснювані ним операції виробничо-господарського життя. Досліджено нормативне визначення сутності дефініції «бухгалтерська звітність» та «фінансова звітність». Встановлено відмінність у поняттях та відзначено, що фінансова звітність є складовою бухгалтерської. Підтверджено, що усі види звітності формуються за даними єдиної системи бухгалтерського обліку. Досліджено інформаційні запити користувачів звітності у розрізі внутрішніх та зовнішніх, та розподілено у розрізі з прямим і непрямим інтересом. Охарактеризовано склад фінансової звітності та призначення основних компонентів. Розкрито сутність податкової, статистичної та управлінської звітності. Запропоновано власне трактування змісту бухгалтерської та фінансової звітності. Окреслено якісні характеристики інформації при формуванні звітності. Відзначено про необхідність уточнення в стандартах обліку положень щодо якості інформації при формуванні не лише фінансової звітності, а в цілому бухгалтерської звітності. Досліджено сутність категорії «суттєвість» як показника, який впливає на рішення користувачів звітності. Відзначено про застосування порогу суттєвості інформації лише при формуванні облікових даних та фінансової звітності.

It was determined that in scientific studies there are different approaches to the characteristics of enterprise reporting. It is substantiated that the reporting of the enterprise is a unified source of accounting information that makes it possible to evaluate the economic activity of the economic entity and the operations of its industrial and economic life. The regulatory definition of the essence of the definition "accounting reporting" and "financial reporting" was studied. The difference in concepts was established and it was noted that financial reporting is

a component of accounting. The importance of accounting in the management system of a business entity has been confirmed, because accounting is the basis of accounting reporting. The information requests of reporting users were studied in terms of internal and external, and divided into terms of direct and indirect interest. The composition of financial statements and the purpose of the main components are described. The essence of tax, statistical and management reporting is revealed. It was noted that the financial statements do not contain commercial secrets and are subject to publication, therefore they satisfy the main information requests of a wide range of users. A proper interpretation of the content of accounting and financial reporting is proposed: financial reporting is an information source for management decisions of various groups of stakeholders, and should contain a set of indicators that have predictive value; accounting reporting is unified accounting information about the facts and operations of the business entity, formed at the request of various groups of stakeholders in accordance with certain laws, requirements and principles. Qualitative characteristics of information during reporting are outlined. It was noted the need to clarify the provisions in the accounting standards regarding the quality of information when forming not only financial statements, but accounting statements in general. The essence of the "materiality" category as an indicator that influences the decisions of reporting users has been studied. Information summarized in accounting reports is a guarantee of making rational management decisions. Therefore, it must meet the criteria of information quality, be significant and have value for making management decisions.

Ключові слова: *звітність, бухгалтерська звітність, фінансова звітність, корисність інформації, суттєвість, облік.*

Keywords: *reporting, accounting reporting, financial reporting, usefulness of information, materiality, accounting.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи прикладними завданнями. Діяльність суб'єктів господарювання перебуває постійно під моніторингом зацікавлених користувачів. Для розуміння стану справ на підприємстві здійснюється оцінка показників їх роботи. Саме фінансова звітність є джерелом інформації, яка узагальнена у відповідних формах і сприяє уніфікації вихідних даних. Тому фінансова звітності повинна бути об'єктивною і достовірною, щоб правдиво показати короткострокові і довгострокові перспективи підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження порядку формування показників звітності та важливості її як джерела інформації при прийнятті управлінських рішень є предметом дискусії науковців, практиків та дослідників. Так, Добровольська О.В., Кравченко М.В., Даніленко О.В. обґрунтовують роль фінансової звітності в системі управління. Авторами відзначено, що фінансова звітність вважається комплексною моделлю відтворення оптимізованого союзу інтересів суб'єктів ринку, що функціонує в динаміці і видозмінюється за рахунок сьогочасного впливу економічного середовища [1]. Колєсніченко А.С. характеризує поняття істотності (суттєвості) інформації в обліку, аудиті та оподаткуванні [3]. Попова В.Д. та Курилюк Н.М. вважають, що першочерговим заходом щодо вдосконалення процесу формування бухгалтерської звітності є уточнення її сутності, методики та принципів формування в нормативних актах на національному рівні [12]. Яремко І.Й., Заворітній М.В. розкривають основні принципи та особливості формування управлінської звітності та її роль в сучасних системах управління та планування на вітчизняних підприємствах [18]. У власних дослідженнях автора Подолянчук О.А. обґрунтовано класифікацію бухгалтерської звітності [9], доведено важливість облікової інформації при формуванні звітності [11]. Також у дослідженнях автора Подолянчук О.А. разом з Гудзенко Н.М. та Коваль Н.І. запропоновано підходи до облікового

узагальнення даних про надзвичайні події для відображення у статтях фінансової звітності [10].

Віддаючи належне науковим доробкам авторів слід відзначити про наявність дискусійних питань щодо сутності бухгалтерської звітності, її складових, достовірності та суттєвості інформації її показників при використанні в системі управління.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою наукової публікації є дослідження змісту бухгалтерської звітності як інформаційного джерела прийняття управлінських рішень різними групами користувачів та обґрунтування важливості бухгалтерської інформації при її формуванні.

Виклад основного матеріалу дослідження. В наукових дослідженнях існують різні підходи до характеристики звітності підприємств в цілому.

Так, відзначено, що звітність – це впорядкована система узагальнюючих взаємопов'язаних показників, які відображають джерела формування і використання господарських засобів, стан дебіторської та кредиторської заборгованостей, а також фінансовий стан і результати всіх видів діяльності, що здійснює суб'єкт господарювання, та напрями використання прибутку за визначений проміжок часу [16].

Також вважають, що звітність є завершальною стадією облікового процесу, відображає діяльність підприємства і залежить від рівня організації бухгалтерського обліку на підприємстві [17, с. 105].

Вона містить узагальнені й взаємопов'язані показники про стан і використання основних та оборотних засобів, про джерела формування цих засобів, фінансові результати і напрями використання прибутку [15, с. 55].

Таким чином, зрозумілим є те, що звітність підприємства – це уніфікована вихідна облікова інформація, яка дає можливість оцінити господарську діяльність суб'єкта господарювання та здійснювані ним операції виробничо-господарського життя.

Проте, нормативними документами закріплено два визначення звітності:

- бухгалтерська звітність – звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів [6];

- фінансова звітність – звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства [6; 14].

З даних трактувань стає зрозумілим, що ці два визначення не є тотожними, при цьому фінансова звітність є складовою бухгалтерської, адже бухгалтерський облік – це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень [14]. Відповідно діяльність підприємства стосується не лише показників фінансового стану і його робота цікавить різні групи зацікавлених осіб.

Бухгалтерська звітність – це масив обліково-економічної інформації, яка систематизована та узагальнена відповідно до певних правил і відповідає певним вимогам та принципам формування [12, с. 1004].

Як визначено законодавством, метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Одночасно зазначається, що бухгалтерський облік є обов’язковим видом обліку, який ведеться підприємством. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку [14].

Методологічно і організаційно облікова система підприємств поділяється на підсистеми фінансового обліку, управлінського обліку та податкового обліку. Це три галузі єдиної системи обліку, кожна з яких має своє призначення і відіграє свою роль в управлінні підприємством і забезпеченні необхідною інформацією відповідних користувачів. Зазначені облікові підсистеми мають такі спільні риси: по-перше, вони ґрунтуються на єдиній системі збирання і первинної обробки облікової інформації цю систему називають первинним обліком; по-друге, методика, що

використовується ними, одна і та сама. [2, с. 10, 13].

Звідси можна стверджувати, що усі види звітності формуються за даними єдиної системи бухгалтерського обліку. Тож, варто зауважити, що складові бухгалтерської звітності є більш ширшими, і фінансова звітність є різновидом бухгалтерської, про що свідчать дані рис. 1.

Погоджуємося з думкою, що звітність не може бути однаково інформаційно корисною для всіх користувачів, а характеризується лише мірою економічної зацікавленості, що виявляється в інтересах користувачів [17, с. 107].

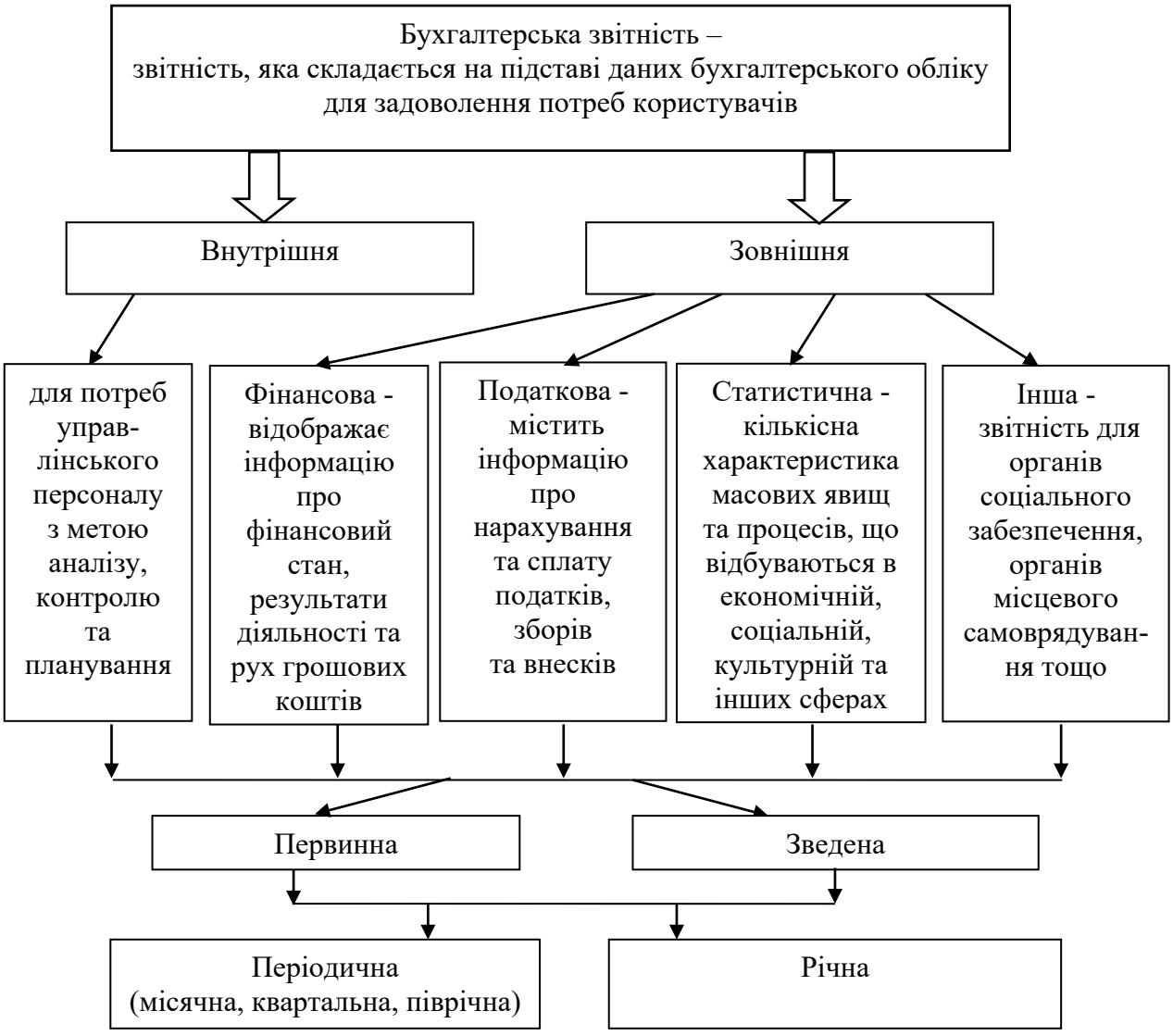

Рис. 1. Класифікація бухгалтерської звітності

Джерело: [9, с. 152]

Характеризуючи нормативні визначення звітності зрозумілим є те, що осіб, зацікавлених в інформації щодо діяльності підприємства умовно поділяють на дві головні групи: внутрішніх і зовнішніх споживачів. Поміж зовнішніх користувачів науковці виокремлюють ще дві групи, які мають прямий або непрямий інтерес до інформації (табл. 1).

Таблиця 1. Інформаційні запити різних груп користувачів звітності

Користувачі звітності	Інформаційні запити	Джерело інформації
Внутрішні користувачі		
Акціонери, власники	поточна і перспективна доходність власних вкладень у капітал компанії: приріст курсової вартості акцій, розмір дивідендів; надійність інвестицій; ризики негативних змін; раціональність та ефективність розподілу повноважень керівництва із використання ресурсів компанії	Фінансова звітність, внутрішня (управлінська) звітність
Керівництво підприємства, менеджерський штат	рівень власних повноважень; розмір реальної або потенційної винагороди	
Персонал, працівники	стабільність підприємства; гарантія зайнятості; розмір грошової винагороди за працю; пенсійне та соціальне забезпечення; можливість матеріального стимулювання	Фінансова звітність, звіт керівництва
Зовнішні користувачі		
з прямим інтересом		
Інвестори (акціонери)	розмір дивідендів; надійність інвестицій; ризики негативних змін; ефективність системи управління	Фінансова звітність
Кредитори	своєчасність повернення кредитів та отримання відсотків; забезпечення зобов’язань підприємства; оцінка ліквідності та платоспроможності	Фінансова звітність
Постачальники	здатність підприємства своєчасно оплачувати рахунки та виконувати інші зобов’язання; регулярність платежів; стабільність та тривалість співробітництва	Фінансова звітність
Покупці, замовники, інші дебітори	стабільність компанії; здатність забезпечувати клієнтів необхідними товарами, продукцією, роботами, послугами; якість продукції та обслуговування; підвищення споживчої вартості продукції (послуги); тривалість співробітництва і як довго можна погашати заборгованість	Фінансова звітність
Урядові органи та інші регулятори	оцінка відповідності встановленим вимогам; розмір податкових платежів; розрахунок макроекономічних показників; зайнятість трудових ресурсів; збереження ресурсів; формування рішень із економічного регулювання (розробка фіскальної, митної тощо політик)	Фінансова звітність, податкова звітність, статистична звітність

Продовження таблиці 1.

з непрямим інтересом		
Експерти, консультанти, аудитори, аналітики, радники, юристи	стабільність фінансового стану; відповідність встановленим вимогам; максимізація рівня дохідності	Фінансова звітність
Засоби масової інформації й інформаційні агентства	огляд, оцінювання напрямів розвитку та аналіз діяльності певних підприємств, галузей, підрахунок сумарних показників діяльності	Фінансова звітність
Науковці	проведення наукових досліджень	Фінансова звітність, податкова звітність, статистична звітність
Громадськість	загальні питання, які впливають на добробут населення: зайнятість, екологія, соціальна захищеність працівників тощо	Фінансова звітність

Джерело: [1; 7, с. 190; 16]

Таким чином, беззаперечним є той факт, що користувачами звітності можуть бути фізичні та юридичні особи або відповідні державні органи, які в свою чергу, можуть мати прямий або непрямий інтерес стосовно інформації, яка міститься у звітності і які потребують різного типу даних про діяльність підприємства для прийняття відповідних рішень. Найбільш, не стільки затребуваною, а найбільш, доступною для використання є саме фінансова звітність, адже вона підлягає оприлюдненню.

За національними стандартами бухгалтерського обліку суб’єкти господарювання можуть формувати повний та спрощений пакет фінансової звітності (табл. 2).

Таблиця 2. Комплекти фінансової звітності відповідно до стандартів обліку

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»		НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»			
Повний		Спрощений			
Назва форми звітності	Шифр форми	Фінансова звітність малого підприємства		Фінансова звітність мікропідприємства	
		Назва форми звітності	Шифр форми	Назва форми звітності	Шифр форми
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Форма №1	Баланс	Форма №1-м	Баланс	Форма №1-мс
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Форма №2	Звіт про фінансові результати	Форма №2-м	Звіт про фінансові результати	Форма №2-мс
Звіт про рух грошових коштів	Форма №3	Не складають		Не складають	
Звіт про власний капітал	Форма №4				
Примітки до фінансової звітності	Форма №56				
Додаток до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами»	Форма №6				

Джерело: [10, с. 23]

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду та розкриття облікової політики та її змінах, що робить можливим ретроспективний та перспективний аналіз діяльності підприємства для подальшого прийняття управлінських рішень (табл. 3).

Склад та форми фінансової звітності установлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики [14]. Усі форми фінансової звітності взаємопов’язані між собою, оскільки відображають, як правило, одні і ті ж господарські операції та події в різних аспектах.

Таблиця 3. Призначення основних компонентів фінансової звітності

Компонент	Зміст	Використання інформації
Баланс підприємства (Звіт про фінансовий стан)	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємствами на дату балансу	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства; прогнозування майбутніх потреб у позиках; оцінка та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство, контролюватиме в майбутньому
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітній період	Оцінка та прогноз прибутковості діяльності підприємства; структури доходів та витрат
Звіт про власний капітал	Зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі
Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
Примітки до річної фінансової звітності	Обрана облікова політика. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за П(С)БО. Додатковий аналіз статей звітності, необхідний для забезпечення її зрозумілості	Оцінка та прогноз облікової політики; ризиків або невпевненості, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльності підрозділів підприємства, тощо

Джерело: [10, с. 24]

Податкова звітність характеризується як податкова декларація, розрахунок, звіт (податкова декларація) і є документом, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених цим Кодексом) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку, а також суми нарахованого єдиного внеску. Форми податкових декларацій

встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику [8]. Тобто, кожен податок має типову форму декларації, розрахунку чи звіту.

Форма статистичної звітності – це форма (бланк) статистичного спостереження, за якою респонденти подають інформацію органам державної статистики під час збирання статистичної звітності у формі звіту затвердженого зразка за підписом посадових осіб, які забезпечують достовірність поданої інформації [13].

Що стосується управлінської звітності, то в жодному нормативному документі відсутнє визначення або згадування. Проте, в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в України» визначено зміст внутрішньогосподарського (управлінського) обліку як системи збору, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [14]. Управлінська звітність не має чітко встановленої форми чи визначених показників які мають бути в ній присутні, крім того в ній можуть подаватись показники не тільки у вартісних вираженнях а й в натуральних одиницях і навіть в часових проміжках, також варто зазначити що періодичність складання та подання такої звітності регулюється лише внутрішньою потребою користувачів в інформації яку відображає той чи інший конкретний звіт [18].

Вище викладене дає можливість відзначити, що фінансова звітність є інформаційним джерелом управлінських рішень різних груп стейкхолдерів, і має містити сукупність показників, що мають прогнозну цінність [10, с. 23].

На наше переконання, бухгалтерська звітність – це уніфікована облікова інформація про факти та операції життєдіяльності суб’єкта господарювання, сформована під запити різних груп стейкхолдерів відповідно до певних правим, вимог і принципів.

Цінність інформації залежить від її повноти, правдивості та неупередженості при формуванні. Тому інформація повинна відповідати

якісним характеристикам при формуванні фінансової та інших видів звітності (рис. 2).

На нашу думку, в чинному законодавстві, а саме в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» необхідно внести уточнення щодо якості інформації при формуванні не лише фінансової звітності, а в цілому бухгалтерської звітності.

При дослідженні даної тематики важливо звернути увагу на сутність категорії «суттєвість», про яку згадується в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». В стандарті визначено, що суттєва інформація – це інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності [6].

Також слід зазначити, що НП(С)БО не містить положень щодо критеріїв інформації, відповідно до яких визначається суттєвість показників, які розкриваються у фінансовій звітності. При цьому важливо розуміти, що суттєвість дає змогу зафіксувати поріг або точку відліку, якою має характеризуватися інформація для забезпечення її корисності для потенційних користувачів [3, с. 108].

Оскільки межі суттєвості нормуються у стандартах украй рідко, функцію їх встановлення здебільшого бере на себе керівництво підприємства. Методичні рекомендації щодо облікової політики (Метод рекомендації №635) підприємства передбачають встановлення окремо критеріїв суттєвості: для інформації про господарські операції, події; для статей фінансової звітності [4].

Рис. 2. Якісні характеристики інформації при формуванні бухгалтерської звітності

Джерело: сформовано за [6; 10, с. 24; 11, с. 86-87]

Тож база та межі суттєвості для господарських операцій, подій і фінансової звітності різнитимуться (табл. 4). Слід наголосити, що в даному випадку суттєвість стосується лише інформації при формуванні фінансової звітності.

Проте, відповідно до Методрекомендацій №635, встановлені кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції та статті фінансової звітності мають забезпечити надання користувачам всієї інформації з достатньою деталізацією про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі [4].

Таблиця 4. Кількісні критерії суттєвості інформації

Об'єкт	Величина діапазону
Господарські операції, події	
Активи	до 3% від вартісної величини всіх активів
Зобов'язання	до 3% від вартісної величини всіх зобов'язань
Власний капітал	до 3% від вартісної величини власного капіталу
Доходи і витрати	до 2%, якщо базою обрано чистий прибуток (збиток), або до 0,2%, якщо базою обрано суму доходів або суму витрат
Переоцінка або зменшення корисності об'єктів обліку	до 10% відхилення залишкової вартості необоротних активів від їх справедливої вартості
Інформація за сегментами	до 10%: – чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) або – фінансових результатів сегменту або – активів всіх сегментів підприємства
Подібні / неподібні Активи	до 10% справедливої вартості активу (об'єктів обміну)
Інші господарські операції та об'єкти обліку	як правило, не більше 5% обраної бази. При цьому враховують потреби користувачів, економічну доцільність, обсяги діяльності підприємства, характер впливу об'єкта обліку на рішення користувачів
Статті фінансової звітності	
Баланс	5% підсумку балансу або 15% підсумку класу активів, власного капіталу, класу зобов'язань
Звіт про фінансові результати	5% суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) або 25% фінансового результату від операційної діяльності
Звіт про рух грошових коштів	5% суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності
Звіт про власний капітал	5% розміру власного капіталу підприємства

Джерело: сформовано за [4]

Поняття суттєвості присутнє при проведенні аудиту. В Міжнародному стандарті аудиту 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту» визначено: суттєвість для виконання аудиторських процедур (performance materiality) означає суму або суми, визначені аудитором на рівні, нижчому від суттєвості для фінансової звітності в цілому, для того, щоб знизити до прийнятно низького рівня ймовірність того, що сукупність невиправлених та невиявлених викривлень перевищить розмір суттєвості для фінансової звітності в цілому [5].

Основна мета аудиторської перевірки формулюється за двома напрямами. По-перше, всі заходи аудиту спрямовані на надання

користувачам інформації про достовірність фінансової звітності суб'єкта господарювання. По-друге, необхідно встановити факти практичного використання аудиторського висновку користувачами з метою зниження інформаційного ризику до прийнятного рівня. Прийнятним при цьому встановлюється такий рівень аудиторського ризику, який аудитор готовий узяти на себе, керуючись власним суб'єктивним баченням та визнаючи, що після проведення аудиту у фінансовій звітності клієнта будуть відсутні невиявлені суттєві помилки та/або викривлення. Нормативним підґрунтям за таких умов виступають стандарти аудиту [3, с. 108]. Проте, чіткий алгоритм розрахунку суттєвості не визначено і механізм його розрахунку базується на професійному судженні аудитора.

Крім сфери бухгалтерського обліку, звітності та аудиту, є об'єкти істотності під час ведення податкового обліку та здійснення процедур оподаткування. Особливістю оподатковуваних операцій є повна відсутність нормативно визначеного чи будь-якого іншого документального згадування щодо поняття та принципів суттєвості в цьому напрямі діяльності. Так, найчастіше вживаними категоріями, що вказують на фактор істотності стосовно об'єктів оподаткування, є: «істотні зміни оподаткування», «істотні каталізатори виникнення додаткових фінансових втрат», «істотні помилки» тощо [3, с. 110]. Тобто, поняття суттєвості при формуванні податкової звітності немає місця. В Податковому кодексі визначено, що за порушення податкового законодавства та податкові правопорушення платники податків несуть відповідальність. Тобто, будь-які суттєві чи несуттєві відхилення можна трактувати як правопорушення, адже може впливати на зменшення бази оподаткування, що призведе до зменшення сум надходження до бюджету різних рівнів.

Таким чином, можна відзначити, що поняття суттєвості в системі бухгалтерського обліку має вагоме значення, оскільки впливає на результати управління і зумовлює неоднозначність підходів до ступеня впливу інформації на прийняття рішень.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Ефективне управління на рівні підприємства і держави в цілому значною мірою залежить від інформації щодо характеру подій, фактів, процесів, які відбуваються у повсякденному житі господарюючих суб'єктів. Одним із основних інформаційних джерел є звітність, яка формується за даними бухгалтерського обліку.

За результатами дослідження підтверджено важливість бухгалтерського обліку в системі управління суб'єкта господарювання. Бухгалтерський облік є основою формування бухгалтерської звітності. Від правильності даних бухгалтерського обліку залежить раціональність управлінського рішення різних груп стейкхолдерів, які використовують різні види звітності.

На законодавчому рівні трактується два визначення стосовно звітності: бухгалтерська звітність та фінансова звітність. Тому, дослідженню підлягали поняття і трактування фінансової, податкової, статистичної та управлінської звітності. Фінансова звітність не містить комерційної таємниці і підлягає оприлюдненню, тому саме вона задовольняє основні інформаційні запити широкого кола користувачів.

Інформація узагальнена у бухгалтерській звітності є запорукою прийняття раціональних управлінських рішень. Тому вона повинна відповідати критеріям якості інформації, бути суттєвою і мати цінність для прийняття управлінських рішень.

Перспективою подальших досліджень може стати детальне вивчення змісту суттєвості, порядок її розрахунку та вплив на показники бухгалтерської звітності.

Література

1. Добровольська О.В., Кравченко М.В., Даніленко О.В. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. *Економіка та суспільство.* 2021. Вип. 32. URL:

https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/785/752 (дата звернення 10.02.2024).

2. Іщенко Я.П., Подолянчук О.А., Коваль Н.І.Фінансовий облік І: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.

3. Колєсніченко А.С. Використання поняття істотності в обліку, звітності, аудиті та оподаткуванні. *Проблеми системного підходу в економіці.* 2019. Вип. 6 (74). С. 106-112.

4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства Фінансів України від 27.06.2013 р. №635. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text (дата звернення 10.02.2024).

5. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%90%202016-2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%201(1).pdf (дата звернення 10.02.2024).

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства Фінансів України від 25.01.2012 р. №52. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17 (дата звернення 10.02.2024).

7. Озеран А.В. Сучасний погляд на мету фінансової звітності відповідно до інформаційних потреб її користувачів. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2014. Випуск 9. Ч. 2. С. 189-193.

8. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (дата звернення 10.02.2024).

9. Подолянчук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: монографія. Вінниця: Вид-во ПП «ТД Едельвейс і К», 2010. 276 с.

10. Подолянчук О.А., Гудзенко Н.М., Коваль Н.І. Фінансова звітність в умовах воєнного стану. *Агросвіт.* 2023. № 13. С. 21-29.

11. Подолянчук О.А. Облікова інформація та її якісні характеристики відповідно до облікових стандартів. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики.* 2018. №8. С. 79-90.

12. Попова В.Д., Курилюк Н.М. Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення управління підприємством. *Економіка і суспільство.* 2018. Випуск 18. С. 1002-1011.

13. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики: Наказ Державного комітету статистики України від 12.01.2011 р. №3. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11#Text (дата звернення 10.02.2024).

14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (дата звернення 10.02.2024).

15. Рубейкін В.А. Прийняття ефективних управлінських рішень на основі показників звітності. *Агросвіт.* 2017. №10. С. 54-58.

16. Шигун М.М., Іваненко В.О. Види звітності підприємств: підходи до їх класифікації. URL: http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/68741 (дата звернення 10.02.2024).

17. Шнурко А.М., Мартинець О.В., Головко С.О. Інформаційна роль показників фінансової звітності в системі управління підприємством. *Інноваційна економіка.* 2021. №7-8. С. 104-109.

18. Яремко І.Й., Заворітній М.В. Управлінська звітність в системах управління та планування на підприємстві: особливості формування та змістові параметри. *Ефективна економіка.* 2022. №5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2022/7.pdf (дата звернення 10.02.2024).

References

1. Dobrovol's'ka, O.V. Kravchenko, M.V. and Danilenko, O.V. (2021), “Financial statements as an element of the enterprise management system”,

Ekonomika ta suspil'stvo, vol. 32, available at: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/785/752 (Accessed (Accessed 10.02.2024).

2. Ischenko, Ya.P. Podolianchuk, O.A. and Koval', N.I. (2020), Finansovyj oblik I [Financial accounting I], Vydavnytstvo FOP Kushnir Yu.V., Vinnytsia, Ukraine.

3. Koliesnichenko, A.S. (2019), "The usage of materiality in accounting, reporting, auditing and taxation", Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi, vol. 6 (74), pp. 106-112.

4. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order "Methodological recommendations regarding the enterprise's accounting policy", available at: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text (Accessed 10.02.2024).

5. IAASB (2016), "Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements", available at: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%90%202016-2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0%201(1).pdf (Accessed 10.02.2024).

6. Ministry of Finance of Ukraine (2012), "National regulation (standard) of accounting 1 "General requirements for financial reporting"", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17 (Accessed 10.02.2024).

7. Ozeran, A.V. (2014), "The modern view of the objective of financial reporting in accordance to information needs of its users", Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu, vol. 9, no. 2, pp. 189-193.

8. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), "Tax Code of Ukraine", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text (Accessed 10.02.2024).

9. Podolianchuk O.A. (2010), Oblik dokhodiv sil's'kohospodars'kykh pidpryiemstv [Revenue farms], Edel'vejs i K, Vinnytsia, Ukraine.

10. Podolianchuk, O.A. Hudzenko, N.M. and Koval', N.I. (2023), "Financial reporting under martial law", Ahrosvit, vol. 13, pp. 21-29.

11. Podolianchuk, O.A. (2018), "Accounting information and its qualitative

characteristics respectively to the accounting standards", Ekonomika, finansy, menedzhment: aktual'ni pytannia nauky i praktyky, vol. 8, pp. 79-90.

12. Popova, V.D. and Kuryliuk, N.M. (2018), "Accounting reporting in the system of information management enterprise management", Ekonomika i suspil'stvo, vol. 18, pp. 1002-1011.

13. State Statistics Service of Ukraine (2011), Order "Procedure for submission of electronic reporting to state statistics bodies", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11#Text (Accessed 10.02.2024).

14. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text (Accessed 10.02.2024).

15. Rubeykin, V. (2017), "Effective management decisions based on performance reporting", Agrosvit, vol. 10, pp. 54-58.

16. Shyhun, M.M. and Ivanenko, V.O. (2016), "Forms of financial statements of enterprises: approaches for classification", available at: http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/68741 (Accessed 10.02.2024).

17. Shnurko, A.M. Martynets', O.V. and Holovko, S.O. (2021), "Informational role of financial statement indicators in the enterprise management system",Innovatsijna ekonomika, vol. 7-8, pp. 104-109.

18. Yaremko, I.J. and Zavoritnij, M.V. (2022), "Managerial reporting in management and planning systems at the enterprise: formation features and content parameters", Efektyvna ekonomika, vol. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2022/7.pdf (Accessed 10.02.2024).

Стаття надійшла до редакції 13.02.2024 р.